

Asia: VM/1690/03.01.01/2019

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetukseksi julkisen hallinnon tiedonhallintalautakunnasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Erityisesti pidemmän aikavälin ohjauksen kannalta viranomaisen määräaikaiset toimikaudet voivat osoittautua ongelmallisiksi. Vaikka lautakunnan jäsenistö vaihtuu säännönmukaisesti, on lautakunnan antamien suositusten pitkäjänteisyys, monialaisuus ja yhdenmukaisuus taattava. Määräajoin vaihtuva lautakunta ei välttämättä myöskään turvaa kaikkien osa-alueiden asiantuntijuutta jokaisella toimikaudella. On huolehdittava siitä, että eri asiantuntijuuksien edustus toimikausilla on tasapainossa. Lautakunnan painotukset eivät saisi vaihdella toimikausien ja jäsenistön mukaan. Esimerkiksi tietoaineistojen tiedonhallinnan (ml. asiakirjahallinnan) osa-alueen asiantuntemusta ei välttämättä ole lautakunnassa ollenkaan, mikä voi aiheuttaa haasteita alan ohjauksen kannalta. Tähän on hyvä kiinnittää huomiota lautakunnan jäsenistön valinnassa.

Uuden viranomaisen, tiedonhallintalautakunnan, perustamisen yhteydessä on tärkeää huomioida mahdolliset päällekkäisyydet nykyisiin toimijoihin verrattuna. Samoin lautakunnan yhteistyö muiden toimijoiden, kuten Kansallisarkiston, kanssa on oltava saumatonta.

Lautakunnan tehtäväksi on määrätty esimerkiksi arviointitehtäviä. Lausuntopyynnön liitteenä olevassa perustelumustioissa kuitenkin todetaan, että koska arviointitehtävän toteuttaminen edellyttää käytännössä arviointiaineiston kokoamista ja analysointia, tekisivät lautakunnan nimetyt sihteerit arvioinnin edellyttävän analyysin, joka esiteltäisiin lautakunnalle kannanmuodostusta varten. Sihteerien tehtäväkenttä vaikuttaa hyvin laajalta suhteutettuna siihen, että he ovat sivutoimisia ja vastaavat merkittävästä osasta lautakunnan ja jaostojen työskentelyä. Kaikki sihteerit ovat valtiovarainministeriön virkamiehiä eikä heille ole asetettu pätevyysvaatimuksia lautakuntatyöskentelyyn samaan tapaan kuin lautakunnan jäsenille.

Asetusluonnoksen perusteella vahvistuu epäily lautakunnan resurssien riittävydestä ja näin ollen uuden viranomaisen tehokkuudesta, kyvykkyydestä ja asiantuntijuuden monipuolisuudesta. Selviääkö lautakunta laajasta tehtäväkentästä niin, ettei mikään tiedonhallinnan osa-alue kärsi? Pystyykö lautakunta huolehtimaan tiedonhallintalain tavoitteiden aidosta toteuttamisesta niin, etteivät esimerkiksi annetut suositukset ja arvioinnit jää pelkästään teoreettiselle tasolle?

Hongisto Vesa
Museovirasto

Haimila Miikka
Museovirasto